

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

§. 12. Quomodo qui nimio rerum temporalium affectu laborat, juvetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

ac nimium de operibus suis præsumit, refræ-
nari debet. 1. Quod non ex operibus iustitiæ
quæ fecimus nos, sed secundum misericor-
diam suam, salvos nos facit Deus. 2. Quod
in bonitate Dei, & meritis Christi, figenda est
anchora spei nostræ. 3. Quod soli Deo hon-
nor & gloria, nobis autem confusio propter
peccata nostræ, quæ propriè nostra sunt.
4. Quod bona, quæ egimus, Deo in acceptis
referenda. 5. Quod licet fecerimus omnia,
tamen servi inutiles sumus. Qui vero nimis
præsumit de misericordia Dei, nec de pecca-
tis videtur compunctus, dirigendus est ad
contritionem.

Sin autem diffidentia & desperationis vi-
tio laborare videtur, inquirenda est causa dif-
fidentia: ac 1. Si oritur forte ex affectu pra-
vo odii, inimicitia, usuræ, malæ conversatio-
nis, voluntatis non restituendi aliena: aut ex
peccato in confessione omisso, vel non satis
explicato; removendum est impedimentum
& affectus per ea quæ infra habentur. 2. Si
diffidentia provenit ex pusillanimitate naturæ,
vel memoria peccatorum præteritorum, vel
tentationibus Dæmonis, animari debet infir-
mus. 1. Ex parte Dei: quia Pater est, quia
miserationum ejus non est numerus, quia pa-
tiens, benignus, longanimis & multum mise-
ricors, & præstabilis super malitia: quia pro
nobis Filium suum unigenitum dedit. 2. Ex
parte mediatoris ipsius Christi Domini No-
stri, quia peccata nostra tulit, & iniquitates
nostras ipse portavit. 3. Ex multitudine Ad-
vocatorum Cœlestium. 4. Ex parte promif-
sionis Dei. 5. Ab exemplo Davidis, Petri,
Pauli, Matthæi, Magdalenæ, Latronis, alio-
rumque, qui ex magnis peccatoribus magni
Sancti effecti sunt. 6. Ex bonis operibus quæ
fecit. 7. Brevibus ac piis oratiunculis.

§. 10.

*Circa charitatem qualiter quis
juvandus.*

Non minus elaborandum est Sacerdoti,
ut infirmum in charitate Dei inflammet,
per quam fides firmatur, spes erigitur, pa-
tientia in adversis administratur; Excitabitur
autem ad amandum Deum per sequentes con-
siderationes. 1. Propter perfectionem & ex-
cellentiam Dei, nimirum Sapientiam, virtu-
tem, pulchritudinem, nobilitatem, bonita-
tem, felicitatem, omnipotentiam &c. 2. Pro-
pter prævenientem ejus dilectionem, quia
ipse prior dilexit nos, magis quam pater fi-
lium, sponsus sponsam, amicus amicum.
3. Etiam fera animalia ad redamandum cogere
solent. 4. Propter beneficia gratiæ & redem-
ptionis. 5. Propter beneficia gloriæ in
cœlis præparatæ. Præterea amor accendi po-
test per exempla Sanctorum, per breves ora-

tiunculas amore plenas, per excitationem
contritionis, &c. ut supra.

Ad excitandam autem fidem, spem, chari-
tatem, contritionem, conducit aliquando ut
sacerdos accepto in manus Crucifixo per sin-
gula ejus membra ac partes materiam dicta-
rum virtutum suggerat, & quasi ad oculum
infirmo demonstret, addendo subinde nervo-
sas & accommodatas quasdam precatiuncu-
las.

§. 11.

*Quomodo juvandus qui nimio hujus
vitæ amore detinetur.*

IS qui vitæ hujus nimio amore ægrè mori-
turus deprehenditur, disponendus sequen-
tibus. 1. Statutum est omnibus hominibus
semel mori. Et morsque differtur non aufer-
tur, & quæ jam amara esse videtur, alio tem-
pore erit amarissima, cum forte minus dispo-
situs fueris. 2. Voluntas Dei est, cui nos de-
bemus subiicere, ad exemplum Christi Do-
mini in horto orantis. 3. Consolari nos debet
bonitas divina, ex cujus dispositione (ut ait
S. Chrysostomus) boni tunc decedunt ex hac
vita cum meliores sunt, mali cum minus mali
quam futuri erant, si adhuc viverent. 4. Mors
bonorum preciosa in conspectu Domini, ideo-
que non Mors, sed transitus ad meliorem vi-
tam appellatur. 5. Superantur per mortem
omnes miseriam vitæ hujus miseriam, quibus
nec unâ horâ vacuus est homo. 6. Patriar-
chæ, Prophetæ, alique viri sancti veteris te-
stamenti, summo desiderio optabant, expe-
ctabant, & acceptabant hanc mortem; quæ
tamen illius temporis sanctos non ad cœlum,
sed ad limbum transmittibat: quanto magis
nos Christiani! 7. Militia est vita humana su-
per terram; finis autem belli, pax: sic finis
vitæ fidelium, requies, gaudium sempiter-
num. 8. Multi sancti Dei optabant mortem,
imo seipsos morti ultro objiciebant.

§. 12.

*Quomodo qui nimio rerum temporalium
affectu laborat, juvetur.*

QUI mori renuit ob rerum temporalium
affectum, puta dignitatum, divitiarum,
voluptatum, uxoris, filiorum, amicorum &c.
juvari potest partim per remotionem earum
rerum, quæ hunc affectum nutrire possunt,
qualis est aspectus personarum quas diligit;
partim per rationes temperantes hunc affe-
ctum. 1. Affectus carnalis affligit hominem
sine fructu, imo noxius est, cum impediatur
præparationem ad mortem; à qua dependet
æternitas. 2. Post mortem, iis quos diligit,
plus prodesse apud Deum poterit quam nunc.
3. Deo committenda temporalia, qui tan-
quam

quam fidelis tutor, novit omnibus optimè prospicere. 4. Filiorum est Deus magis pater, quam homo: qui ideo paternam providentiam de eis habebit. 5. Iter agentibus omnis sarcina impedimento est, ideoque abjiciendus affectus, & inutilis sollicitudo temporalium, quæ hominem gravare possunt ad Deum profecturum. 6. Omnia temporalia non donata sunt nobis, sed concessa, ut per ea, tanquam per instrumentum, ad finem creationis nostræ, quæ est visio beatifica Dei, contendamus. Si cælum acquirimus, quare doleamus si instrumenta amittimus? Afferi possunt exempla, in primis Christi Domini, qui nudus in cruce mortuus est; Postea sanctorum, qui ut exuti terrenis affectibus morerentur, monasteria & eremos ingressi sunt, temporalia omnia relinquentes.

§. 13.

Quomodo impatientes juvandi.

Impatientes infirmi sedari & refrænari possunt, si cogitent quod impatientia non sublevari, sed auget malum, imò minus patitur qui voluntariè malum amplectitur. 2. Impatientia tollit meritum patientiæ; & imprudenter facit, qui non facit de necessitate virtutem, ut patiat cum merito id ipsum, quod sine merito aliàs pati cogitur. 3. à Deo Patre venit omne malum, qui quem diligit castigat, flagellatque omnem filium quem recipit. 4. Infirmitas punitio peccati est: fatius autem hic uratur, hic fecerit Deus ut in æternum parcat; imò unius horulæ dolor, cum patientia hic toleratus, plus meretur quam dolores plurium forte mensium in purgatorio. 5. Licet Deus affligat sæpe hominem, cum ipso tamen est in tribulatione, faciens cum tentatione proventum. 6. Mittantur afflictiones, ut virtus patientiæ, humilitatis, fidei, spei & charitatis probetur, & crescat cum patientia meritum. Huc referantur exempla Iob, Tobie, David, SS. Martyrum, & præsertim Christi crucifixi.

§. 14.

Quomodo qui mentis impotes esse putamur.

Si jam mentem amisisse videtur ad quem accessit Sacerdos, 1. interroget adstantes, an infirmus Sacramenta sumplerit, resque suas disposuerit. 2. Si nihil horum, variis modis compelleret ægrotum ut eum excitet, 3. qui signum emisit explicet ei periculum, in quo versatur: interrogando an confiteri & alia Sacramenta accipere cupiat. 4. Si annuit, audiat eum; si loqui nequit, examinet eum de quibusdam peccatis probabiliter commissis, & ut nutu respondeat hortetur, brevissime

singula percurrando. 5. Si tempus fert, quærat an aliena habeat, quæ restitui velit: quo annuente vocentur hæredes, aut testes, quibus præsentibus explicetur eis mens infirmi, eodem signis respondente. 6. idem fiat circa restitutionem famæ, compositionem pacis, &c. omnibus expeditis quantum per tempus & conditionem infirmi licuit, detur ei absolutio à censuris, & peccatis etiam reservatis, &c. Moneri quoque potest de testamento saltem nuncupativo, præsentibus duobus aut tribus testibus, ore tenus signis, aut nutibus conficiendo vel corrigendo. 9. Item de Sacramentis Eucharistiæ (si sumptionem nihil impediatur) & extremæ unctionis per eum accipiendis: suggeri subinde queunt jaculatoriæ quædam precatiunculæ ad Christum D. ad B. Virginem: quibus animam suam commendet Deo, peccata deplorat, contritionem excitet, fidem Catholicam protestetur.

Quod si ulum rationis amisit, sed prius Sacramenta petiit verbis, aut signis (ut puta manus elevando, pectus tundendo) licet magnus fuerit peccator, præsumitur contritus: & potest ei dari absolutio. In summa, prout variè affectus esse potest infirmus, ita variè paratus esse debet parochus, sive omnia simul necessaria adhibenda sint, sive aliqua tantum supplenda, sive imperfecta quædam & defectuosa corrigenda, in quibus id potissimum observabit, ut ubi periculum in mora est, semper quæ magis ad necessitatem salutis spectant, prius pertractet.

§. 15.

Quomodo juvetur, qui lethaliter vulneratus est?

Similiter fiat cum lethaliter vulnerato, vel alio qui usum rationis quidem habet, sed ad breve tempus. Illi enim 1. persuadenda est confessio, saltem eorum, quæ conscientiam illius magis gravant. 2. Remissio offensæ. 3. Contritio. 4. Si tempus suppetit, Eucharistia & Extrema unctio. 5. Dum hæc parantur, videri posset de testamento, de casibus restitutionis: eaque pariter ordinari coram hæredibus, vel aliis testibus. 6. si non esset solvendo, proponat saltem, quod, si Deus vitam daret, quomodocunque posset, solveret. Quæ cautela ubique observetur. 7. Petat suffragia & orationes piorum locorum &c. Mittat ac dari faciat eleemosynas. 9. Quomodocunque infirmus etiam in media confessione agonizare inciperet, detur ei absolutio ab omnibus censuris & peccatis cuicumque reservatis.

§. 16.

Quomodo, qui confiteri nollit.

Si quis infirmus confiteri nollit, 1. juvetur consanguineorum vel amicorum charitate,